

Saksgang

Utv	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for samferdsel og mobilitet		25.05.2021
Fylkesutvalet		22.06.2021

Søknad om ruteløyve - Flåm Bilutleie AS - Org.nr 989 493 183

Forslag til instilling

1. Fylkesutvalet godkjenner søknad av 26.03.21 frå Flåm Bilutleie AS, org.nr 989 493 183, på følgjande vilkår, pkt 2-5.
2. Personar med nedsett funksjonsevne skal kunne nytte rutetilbodet likeverdig med andre.
3. Vestland fylkeskommune kan på kort varsel påleggje Flåm Bilutleie AS å gjere tilpassingar i bruken av haldeplassar med vidare.
4. Flåm Bilutleie AS skal sende rutedata til Entur AS etter retningslinene i Jernbanedirektoratet si Håndbok N801 v2.
5. Flåm Bilutleie AS, skal ikkje nytta namnet «Vandrebussen» eller liknande, og marknadsføringa og vognene som vert nytta skal skilje seg tydeleg frå marknadsføringa og vognene til Skyss/Kringom.

Samandrag

Flåm Bilutleie AS har søkt om ruteløyve for 3 strekningar i Aurland kommune. Ruteløyvesøknaden presenterer ei moglegheit for å styrke kollektiv- og mobilitetstilbodet i regionen. Fylkesrådmannen finn at det kan vere positivt både for det lokale næringslivet, trafikktryggleiken i området og folkehelsa om den omsøkte rutetransporten vert etablert. Fylkesrådmannen rår difor til at søkeren vert imøtekomen.

Rune Haugdal
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Flåm Bilutleie AS¹ («FB»), har i brev av dato 26.03.2021 søkt om ruteløyve for 3 strekningar i Aurland kommune. Alle rutene har oppstart i Flåm og destinasjonane er Bakka ved Nærøyfjorden, Gudvangen, Aurlandsdalen og Aurlandsfjellet.

Fylkesutvalet skal gjere vedtak i saka på grunnlag av ei ‘behovsprøving’ I følgje Samferdselsdepartementet («SD») tyder dette at ein skal vurdere om det omsøkte tilbodet er «*samfunnsøkonomisk rasjonelt*».

Fylkesutvalet sitt vedtak vil vere eit einskildvedtak med klagerett. Ein skal grunngje einskildvedtak. Reglane om forvaltningsvedtak finn ein i forvaltningslova. Dersom fylkesutvalet gjer vedtak i samsvar med innstillinga, legg ein til grunn at grunngjevinga er fylkesrådmannen sitt saksframlegg. Dersom fylkesutvalet endrar vedtaket, bør fylkesutvalet såleis grunngje dette.

Saksopplysningar

Det vert i dette møtet lagt fram ei sak som er mykje lik denne i innhald. Den gjeld ein søknad frå Flåm Travel AS («FT») om ruteløyve for strekninga Flåm - Vassbygdi - Østerbø - Geiteryggen aust. Likskapen i innhald vert speglia i saksframlegga.

Dei to søknadene kan til dels sjåast i samanheng. Mellom anna vil fylkesrådmannen i saksframlegget om søknaden frå FT drøfte kva rolle om prinsippet om likskap i forvaltinga har relevans for forslaga til vedtak. Søknaden frå FB blei motteke først, tre dagar før søknaden frå FT, og kan i denne samanheng seiast å vere delvis førande.

FB ønskjer å kalle rutene sine «vandrebuss(en)». Det same ynskjer FT.

FB ynskjer å nytte både bussar med 45 seter og 16 seter på rutene sine. Grunngjevinga for dette er at det ikkje er alle rutene som har vegdimensjon som støttar store bussar.

I det planlagde takstregulativet er prisane avstandsdifferensierte, der lågaste pris er 80 NOK for kortaste strekning og høgaste pris 180 NOK for lengste strekning som er oppgjeve.

Fylkesrådmannen presenterer her dei tre omsøkte rutene separat:

Rute 1 Flåm - Gudvangen - Bakka

Bakka har ikkje kollektivtransporttilbod i dag. Undredal har skulebuss i skuleåret, og som regel anløp av kommersiell snøggbåt i touristsesongen. Begge stadene er omslutta av fjell og fjord. Mellom Flåm og Gudvangen er det eit avgrensa rutetilbod i Skyss/Kringom sin regi.

Ruta dit skal ha daglege avgangar i perioden 19.06 - 15.08 og 04.10 - 17.10, og helgeavgangar i perioden 21.08 - 03.10. Dei legg opp til 2 avgangstidspunkt kl 08:00 frå Aurlandsdalen og kl 12:35 frå Flåm. Det er også planlagt ein shuttlebuss som vil gå mellom Flåm og Gudvangen med 2 daglege avgangar. Denne vil korrespondere med ei kommersiell båtrute mellom dei same stadene, og vil såleis gje publikum eit nytt rundturttilbod.

Rute 2 Flåm - Stegastein

Stegastein er ein nasjonal turistattraksjon med veg- men ikkje bussamband. Vegen er ikkje dimensjonert for eit stort ÅDT eller store køyretøy. På Stegastein, 640 m.o.h, er det reist ei plattform for gje best mogleg utsyn over m.a Aurlandsfjorden.

Ruta dit skal ha helgeavgangar i perioden 01.05 - 13.06 og 04.10 - 17.10, og daglege avgangar i perioden 19.06 - 15.08. FB legg opp til 3 avgangstidspunkt frå Flåm, kl 09:45, 14:15 og 21:00². Dei ynskjer å snu ved Prest parkering.

Rute 3 Flåm - Vassbygdi - Østerbø

Ruta skal ha daglege avgangar i perioden 19.06 - 15.08 og 04.10 - 17.10. Helgeavgangar i perioden 21.08 - 03.10. Dei legg opp til 3 avgangstidspunkt frå Flåm, kl 08:30, 14:30 og 16:30³. FB ynskjer å snu ved Østerbø.

¹ Org.nr 989 493 183.

² Avgangen frå Flåm klokken 21:00 er beskrive som ein «sunset buss», som skal gå i perioden 19.06 - 15.08.

³ Denne avgangen skal gjennomførast med minibuss, mens dei to første skal gjennomførast med stor buss.

Ruta til Østerbø er den ruta som tradisjonelt har vore den mest populære turistruta i Aurland kommune. På denne strekninga har Skyss/Kringom hatt eit busstilbod som er forsterka i 2021. To av avgangstidspunktene til FB er lik dei som skyss har sett opp.⁴

Skyss/Kringom si rute har i aust hatt endehaldeplass i Vassbygdi, med tilleggsrute til Østerbø, litt vest for Geiteryggen Øst - som er nær Hallingskarvet nasjonalpark - og Ål i Hol kommune i Viken fylkeskommune. FB ynskjer å snu alle bussavgangane i Østerbø, noko som gir eit meir dekkande kollektivtilbod på strekninga.

Vedtakskompetanse

Fylkesutvalet har mynde til, etter innstilling frå Hovudutval frå samferdsel og mobilitet, å tildele behovsprøvd løyve/ruteløyve for persontransport med motorvogn. Heimelen for dette finn ein i *Reglement for folkevalde organ og delegering Vestland fylkeskommune, Reglement for delegering etter særlov, Pkt 30 yrkestransportlova, § 13 jfr § 6.*

Vurderingar og verknader

Det er eit mål i Utviklingsplan for Vestland fylkeskommune å leggje til rette for berekraftig private næringsliv, og dermed for busetjinga i distrikta.

Det omsøkte rutetilbodet kan tenkast å overta for ein del bilisme og vere positivt for trafikktryggleiken langs dei til dels utfordrande vegane, m.a med omsyn til konfliktar mellom motorisert og ikkje-motorisert ferdsel.

Eit styrka kollektivtransporttilbod i dei aktuelle områda kan trekkje fleire turistar dit. Det kan bidra til desentralisert verdiskaping. Det kan også vere positivt for folkehelsa, ved at det vert høve for fleire til å mosjonere i fjella.

Skyss/Kringom har ikkje funne det tenleg å drive eit tilsvarande rutetilbod i offentleg regi. Det omsøkte ruteløyvet vil difor kunne utfylle Skyss/Kringom sitt rutetilbod langs strekninga, og vere fleksibel ved uføresett passasjerpress.

Fylkesrådmannen finn på grunnlag av ovannemnde at det er grunn til å tru at det i utgangspunktet vil vere *samfunnsøkonomisk rasjonelt* å la ei privat verksemd stå for eit det planlagte tilbodet for eigen risiko, såframt ein tek omsyn til omstenda som er nemnde under.

Det er presedens i fylkesutvalet å stille krav til kommersielle ruteløyvehavarar om tilrettelegging for personar med nedsett funksjonsevne, herunder rullestolbrukarar. Fylkesrådmannen rår difor til at dette vert teke inn som vilkår for eit eventuelt ruteløyve.

Basert på erfaringar frå dei seinare åra, kan det oppstå trafikkale utfordringar i det aktuelle ruteområdet. Fylkesrådmannen rår difor til at det vert teke inn som vilkår for eit eventuelt ruteløyve at fylkeskommunen på kort varsel kan gje pålegg om bruk av haldeplassar mv.

SD har fastsett at fylkeskommunen og andre som driv rutetransport skal offentleggjere ruteplan ved innsending av rutedata til Entur AS⁵, etter reglane i Jernbanedirektoratet si *Håndbok N801 v2*. Fylkeskommunen kan påleggje dei kommersielle aktørane å gjere dette sjølv. Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at det vil vere ein føremon at fylkeskommunen skal vere eit mellomledd i rapporteringa, og finn det tenleg at dei kommersielle aktørane rapporterer direkte til Entur. Dette vert difor teke inn som eit vilkår i forslaget til innstilling.

Skyss/Kringom er profilert som det offentlege sitt kollektivtransporttilbod i Vestland. Dette m.a gjennom bruken av namnet «Vandrebussen» på ruta som fylkeskommunen driv i Aurlandsdalen. Uniformeringa og straumlineforminga av det offentlege tilbodet er blant tiltaka for å gjere det enkelt å reise kollektivt, slik målsetjinga er.

Dersom også FB, og eventuelt FT også nyttar namnet Vandrebussen, kan begge desse tilboda bli samanblanda med det offentlege tilbodet. Det vil i såfall vere uehildig i høve til publikum si trong for å orientere seg i rutetilbodet, finne fram til rett buss, kjenne til takstar mv. Det er etter fylkesrådmannens si vurdering difor viktig at korkje FB eller FT nyttar Skyss/Kringom sitt namn

⁴ Kl 08:30 og 16:30. FB vil også ha ein avgang frå Flåm kl 14:30.

⁵ Dette med heimel i YLO § 28 tredje ledd og SD sitt Rundskriv N-2/2019.

«Vandrebussen» på sitt rutetilbod, men i staden tydeleg merkar marknadsføringsmateriellet og vognene sine tydeleg med firmanamna sine.

Økonomi: Marginale eller inga verknader.

Klima: Marginale eller inga verknader.

Folkehelse: Positive verknader. Kan betre trafikktryggleiken i området, og kan bidra til meir mosjonering.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi): Positive verknader. Kan vere positivt for den lokale sysselsettinga og veksta

Konklusjon

På grunnlag av vurderinga over, rår fylkesrådmannen til at den aktuelle søknaden frå Flåm Bilutleie AS vert imøtekomen på dei vilkåra som går fram av forslaget til innstilling.